

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: **N. G.**, ev. č. X.
státní příslušnost: Gruzie
t. č. pobytem X.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky,**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2020, č. j. OAM-201/ZA-ZA11-ZA22-2020

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný její žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Gruzie, odkud žalobkyně pochází, je totiž na seznamu bezpečných

zemí původu. Žalobkyně s rozhodnutím žalovaného nesouhlasí. Domnívá se, že si žalovaný neshromáždil dostatek podkladů, aby mohl o její azylové žádosti řádně rozhodnout. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobkyně namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 2. 3. 2020. Jako důvod uvedla, že v Gruzii nemá žádnou práci a museli si s manželem v bance půjčit peníze, které nedokázali splácet. Jednalo se dohromady o částku 12.000 gruzínských lari (cca 80.000 Kč). Žalobkyně se obává, že pokud dluh nesplatí, banka podnikne další kroky a žalobkyni s manželem uvězní. Rozhodli se proto s manželem opustit Gruzii a požádat o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Náklady na cestu zaplatili z prodeje automobilu. V Gruzii žalobkyně nečelila trestnímu stíhání. Neměla ani žádné jiné problémy se státními orgány. Popřela, že by se setkala s problémy kvůli rase, náboženství, národnosti, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině nebo politickému přesvědčení.
3. Žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení informace o zemi původu, konkrétně materiál „*Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu*“ z dubna 2019. Podle ní v Gruzii obecně nedochází k porušování základních práv a svobod. Centrální vláda má pod kontrolou separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. V Gruzii nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. Gruzie v rámci procesu vízové liberalizace s EU přijala řadu reforem v oblasti politických a občanských práv, byť některá ze základních práv úřady nezaručují dostatečně či rovnoměrně (dochází např. k porušování soudní nestrannosti či porušování soukromí a násilí vůči LGBTI osobám). Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám.
4. Žalovaný shledal na základě výpovědi žalobkyně a informací plynoucích z materiálu „*Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu*“, že v případě žalobkyně lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobkyně uvedla jako jediný důvod odchodu z vlasti obavu z možného postihu za nesplacený dluh. Sama popřela, že by měla v zemi původu jiné problémy, které by byly azylově relevantní. Z toho je zřejmé, že žalobkyně pouze využívá své žádosti o mezinárodní ochranu k legalizaci pobytu v ČR. Neprokázala, že by Gruzii v jejím případě nebylo možné považovat za bezpečnou zemi původu. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek pro použití § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“). Rozhodnutím ze dne 15. 4. 2020, č. j. OAM-202/ZA-ZA11-ZA22-2020 („rozhodnutí žalovaného“) zamítl žádost žalobkyně jako zjevně nedůvodnou.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

5. Žalobkyně namítá, že domněnka o označení určité země původu jako bezpečné, je vyvratitelná. Žalovaný musí v každém jednotlivém případě zkoumat, zda lze ve vztahu k dotýcnému žadateli danou zemi považovat za bezpečnou. V případě žalobkyně tomu tak není. Žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí. Obstaral si pouze jedinou zcela obecnou zprávu, která nemá vazbu na individuální důvody žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. Tuto zprávu navíc vypracoval sám žalovaný. Žalovaný nepřihlédl ke všemu, co žalobkyně v rámci řízení tvrdila a co vyšlo najevo.

6. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné. Gruzie (s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie) je na seznamu bezpečných zemí původu a jedná se o kandidátskou zemi EU, která splňuje tzv. „kodaňská kritéria“ (Gruzie není kandidátskou zemí EU, pozn. krajský soud). Námitky žalobkyně jsou pouze obecné. Žalovaný jí v průběhu řízení poskytl dostatek prostoru k tomu, aby předešla své azylové důvody. Žalobkyně však neunesla břemeno tvrzení. Žalovaný řádně provedl dokazování a ve svém rozhodnutí srozumitelným způsobem odůvodnil, proč žalobkyni nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Skutkový stav zjistil dostatečně. Mezinárodní ochrana nemůže nahrazovat jiné druhy pobytů a nemůže sloužit k legalizaci pobytu. Žalovaný trvá na správnosti svého rozhodnutí a nedůvodnosti žaloby. Navrhl její zamítnutí.

IV. Posouzení věci krajským soudem

a. Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

7. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu. Krajský soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (podle § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice č.2013/32/EU („procedurální směrnice“).
9. Žaloba *není důvodná*.

b. Relevantní právní úprava

10. Jádrem sporu je otázka použití § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy zamítnutí žádosti pro zjevnou nedůvodnost bez plného meritorního přezkumu žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Otázkou, kterou musí soud posoudit, je, zda žalovaný postupoval správně, pokud v případě žalobkyně považoval Gruzii za bezpečnou zemi původu.
11. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, kde:
 - a) obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 - b) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a,
 - c) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a
 - d) který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
12. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16

odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a*. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu stanoví ministerstvo vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.

13. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je procedurální směrnice. Ta v bodu 40 preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak*. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz výše citovaný § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*. Zařazení Gruzie na tento seznam znamená, že Gruzie (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje výše uvedené podmínky pro označení země za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice. Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu.
14. Z uvedeného vyplývá, že pokud žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu v zemi původu nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. Každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu *„brozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, *musí nejenom tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat*.

c. Věcné vypořádání žalobních námitek

15. Žalobkyně prvně namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, protože si neobstaral dostatek relevantních informací o zemi původu. V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit

pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Je proto postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu „*Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu*“, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobkyně předložila důkazy, že v jejím případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci těchto důkazů a tvrzení žalobkyně ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně však žádný takový důkaz nepředložila. Vyvrátit domněnku bezpečnosti Gruzie nejsou způsobitelné ani důvody, pro které žalobkyně žádá o udělení mezinárodní ochrany. Neschopnost platit dluh bance je pouze ekonomickým důvodem, který není relevantní z pohledu možnosti udělení azylu nebo doplňkové ochrany.

16. Nedůvodná je i námitka žalobkyně, že výše uvedená zpráva je neobjektivní, protože jejím autorem je sám žalovaný. Procedurální směrnice počítá s tím, že hodnocení, zda je určitá země bezpečnou zemí původu, bude provádět členský stát, který posuzuje žádost o mezinárodní ochranu. V čl. 37 odst. 3 podmiňuje toto hodnocení tím, že se má zakládat na řadě zdrojů informací, zejména informací z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací. Zpráva, kterou žalovaný použil jako podklad rozhodnutí, to splňuje.
17. Lze proto shrnout, že žalobkyni se v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany nepodařilo vyvrátit domněnku, podle které je Gruzie bezpečnou zemí původu. Žalovaný zároveň dostatečně zjistil skutkový stav a žádost žalobkyně řádně posoudil. Krajský soud se z toho důvodu ztotožňuje se závěrem žalovaného o zjevné nedůvodnosti žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Krajský soud z výše popsanych důvodů zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobní body nejsou důvodné a krajský soud nezjistil žádnou vadu, ke které by musel přihlídnout i bez námitek.
19. O nákladech řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s. ř. s. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Martin Kopa, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
B. Z.